

Halgir W. Poulsen, fyrrv. limur í samráðingarnevndini:

Einki minni enn eitt bragd

– Okkara fólk hava gjørt eitt gott arbeiði, og tað vildi verið ódánnað verk at ferð til Haag heldur enn at tikið við hesi semjuni sigur Halgir W. Poulsen, sum eisini heldur, at trýstið frá oljufeløgnum hevur ávirkað úrslitið

Haagir W. Poulsen, fyrrv. limur í samráðingarnevndini, heldur, at føroyska samráðingarnevndin hevur fingið heilt vát burtur

JAN MÜLLER

Ein av teimum, sum var við í føroysku samráðingarnevndini olli tey fyrstu árin, er Halgir W. Poulsen, advokatur. Hann var eisini í tey nevndini, sum samráddi við dönsku stjórnina og loksins fekk danir at lata føroyskum rettin til undirgrunda.

trunda.

Nú ein avtala við Bretland um markjó liggur á tingborði hava vit spurt Halgir W. Poulsen, hvat hann heldur um úrslitið av samráðingunum, sum næst-ast hava vart í 10 ár.

–Hetta er einki minni enn eitt bragd. Hetta er ein stak góð loysn, har alternativ

var at fara til domstolin í Haag, og tað vildi man jú einki um úrslitið.

Halgir W. Poulsen, sum hevur fylgt samráðingunum, eftir at hann fór úr nevndini miðskeiðis í 90-unum, heldur tað vera óheppið, ta tað líkasam framgongur í føroysku pressuni, at føroyingar bara hava fingið nokur ta % og bretar nógv meira burtur úr.

–Tað er tað sum ein Grau okni, so mugu vit minnast til, at hesi eru bert ein litil partur av tí stóra okni, sum partarnir hava verið ósamdir um.

Uppá fyrispurning um hann er ov farn av tí semju, sum nu er gjord sigur Halgir W. Poulsen, at teir raðgevar, sum nevndin brúkti, ta hann var við í arbeiðnum, óheftir altjóða serfrøðingar, voru samdir um, at komu vit til nokunfunda hetta úrslitið, sum nu er rokkið, so vildi tað verið eitt fralíkt úrslit. Tað voru allir samdir um, og tað var ikki hvor sum helst.

Halgir W. Poulsen heldur

tað hevði verið ódánnað verk at ferð til domstolin í Haag, nu eitt so gott úrslit fyriliggur.

–Men hvi skal ein stor tjod sum Bretland, sum hevur druggar royndir við slíkum samráðingum, slaka so nógv og gera eina avtalu, sum gagnar einum litlum granna sum okkum?

–Hatta var eisini fyrsti spurningurin, sum varð settur, ta vit fingur undirgrunda. Fyrsti spurningurin hjá føroyingum var, hvat buði undir hesi avgerð. Um tú ongandi vil vera nøgdur við eitt avrikt, so kanst tú spjaldandi spyrja so.

Halgir W. Poulsen sigur, at um vit føroyingar ikki eru nøgdur við avtaluna, so hava vit frít at fara til Haag og brúka 5 ár til tað, fleiri tiggjals millioinir, liva við óvissuni um, at vit fáa eitt vett úrslit, og haraftir at steða eini moguligari oljuleiting í mong ár.

–Kann stjórnarskipið í Bretlandi hava verið orsokin til, at bretar gjordist

meira moyrir?

–Tað er lítt at siga. Men tað gjordi so ikki støðuna verri. Tí nyggja stjórnin var ikki bundin at gomlum støðum. T.d. broytti nyggja stjórnin støðu í spurningum um Rockall og fylgdi altjóða retti. Hetta hevði jú við sær, at bretar ikki longur tvíhildu um eitt 5000 kvkm, stort oki.

Halgir W. Poulsen heldur annars, at broytt bretska støðan kann eisini stava frá einum trýsti, sum oljufeløgini hava lagt á mynduleikarnar. Skuldi tað t.d. hent, at tað gingu fimm ár aftrat, at biða eftir eini avgerð í Haag - eftir at feløgini longu hava biðið í fleiri ár at sleppa út í tað Hvíta oki - so kundi jú vera vandi fyri, at oljufeløgini rætt og slætt mistu tolið og fóru til onnur oki í heiminum.

Skuldi tað hent, at feløgini tóku seg heilt aftur av hesum okinum, so vildi tað kanska verið seinur dagur, at tey aftur komu henda vegin. Tað er tí væl

hugsandi, at hetta hevur verið ein partur av tí, sum gjordi, at bretar nu voru moyrir.

Halgir W. Poulsen heldur tað hevur lott seg ikki at skunda hetta stóra málið íggjognum men at hava brúkt ta tíð, sum var nevndig. Hann heldur eisini, at Arni Olafsson hevur gjørt eitt stort arbeiði.

Danjæl var miðlinjumaður

Hann heldur annars, at tað er harmuligt, at Danjæl Nolsøe, ikki skuldi sleppa at uppliva, at vit fingur eina slíka avtalu. Hann hevði avgjort verið glaður, tí vit eftir minni bestu samfingur hava vit fingið bretar at viðurkenna, at markjó er lagt sambart eini miðlinju, nakkað, sum teir ikki vildu olli tey fyrstu árin. Og miðlinjan var netup aðalmálið hjá Danjæl.

Halgir W. Poulsen leggur aftrat, at netup Danjæl Nolsøe, sáli eigur ein stóran leiklut í tí úrsliti, sum nu fyriliggur.

Edmund Joensen, fyrrv. lögmaður um marknaavtalu:

– Vit hava slakað óneyðugt

– Hovdu vit tikið upp samráðingar á hægsta politiska stigi, sum mælt varð til undir undanfarna landsstýri, so hovdu vit kunna fingið meira burtur úr og eina betri avtalu sigur Edmund Joensen, fyrrv. lögmaður, sum heldur, at vit hava slakað meira enn tað var neyðugt.

JAN MÜLLER

Hoast eisini sambandsflokkurin tekur undir við tí avtalu, sum nu liggur á borðinum, so tekur flokkurin ikki undir við gongdini í málinum.

Edmund Joensen, sum í tyra ar sum lögmaður umsit markna málið sigur við Sósíalain, at tað er sera avmarkað, hvat hann kann siga til avtaluna, nu tagnaðar-skyldan áleggur politikarunum.

–Eg haldi ikki, at føroyingar hava fingið optimalt burtur úr Føroyingar hava forhastáð seg, og hava vit latið meira enn neyðug var

at lata av landgranninum. Huvvegin hava vit heldur ikki fingið ta rottu loysnina fyri fiskivinnuna.

Edmund Joensen bað í síni tíð sum lögmaður danska forsætisráðharran um at taka upp samband við sín bretska starvsbróður fyri at fáa eina endaliga loysn á umroddu viðurskiftum. Í staðin fyri at halda fram á hesi slóð vorðu partarnir samdir um at royna oformellar samráðingar millum samráðingarleidararnar.

Tað er hetta, sum Edmund Joensen er onogdur við. Hann viðgongur, at baðir partar mugu lata og slaka. Tað liggur í sam-

ráðingum og hevur gjørt tað alla tíðina. Men eina ferð kemur tað hartil, at olli skilgøðargument eru brúkt sum t.d. hvorja vekt sker og hólmar, strandalongdir og hvort av sinum skulu hava.

Og tað markjó er ferð fyr langari tíð síðani. Tí var tað eg helt, at vit skulu taka samráðingar á hægsta politiska stigi. Og oftani er tað so, at tú kanst fáa nakkað meira burtur úr við at enda tað politiskt. Og tað meini eg avgjort, at vit hava for-sómt. Tá hovdu vit kunnað fingið tað síðsta við tvs. eitt betri landgrunnsmark og eitt fast fiskimark. Tá hovdu hogststandandi leidarar

kunna staðið andlit til andlit yvir fyri hvorum øðrum í staðin fyri at lata alt upp í hendurnar á embetsmönnum og reka ein „Yes Minister“ poliúkk.

–Eg meini bart út, at føroyingar hava latið meira enn tað var neyðugt. Eg meini eisini, at vit hava ikki fingið ta rottu fiskivinnuloysnina.

Edmund Joensen visir á, at hetta málið hevur víst, at summi hava veikari rygg enn onnur og sipar ser-stakliga til, at vit ikki hava tikið samráðingar á hægsta politiska stigi við.

Arni Olafsson, samráðingarleidari:

Avtalan uttan iva betri enn Haag

JAN MÜLLER

Hvorji viðmerking hevur Arni Olafsson, samráðingarleidari til avtaluna, sum nu liggur á borð-

inum!

– Tað er greitt, at landsstýrið er handiappað, ta tað skal verja avtaluna, tí man netup er avskorin frá at koma ut við tí tilfarinum.

sum visir, hvat veruliga er hent í samráðingunum, nú málið er í trúnaði.

Hvat nú um tingmenn netup av hesi órsøk boykotta avtaluna?

– Eg gangi út frá, at teir frá sínum umbodum í Utanlandsnevndini eru kunnandi um støðuna og gongdina, men vilja teir átaka sær ábyrgdina av, at vit í staðin fyri hesa loysn, fara til Haag, og brúka fimm ár til

eina loysn, sum í prinsippinum kann bliva betri, men kanska líka so gjarna kanu bliva verri, so er tað teirra val.

Tað er tó so, at ein samd Utanlandsnevnd tekur undir við loysnini hjá landsstýrinum - ein loysn, sum samráðingarnevndin hevur mett sum ta frægastu loysnina, ið kundi faast.

Uppá fyrispurning um tað í veruleikanum eru vit, sum

hava givið okkum, nú vit fingur so nógv minni av tí sunnari Grásonuni sigur Arni Olafsson, at vit mugu minnast til, at um málið fór til Haag, so hevði tað ikki bert verið til at tikið støðu millum eitt føroyskt krav, sum svaraði til okkara miðlinju og eitt bretskt, sum svaraði til teirra. Tá hevði tað verið til eitt bretskt krav, sum lá munandi nærri Føroyum enn tann bretska mið-

linjan.

Arni Olafsson vátur orðini hjá lögmanni um, at serfrøðingar, sum føroyska samráðingarnevndin hevur brúkt, hava víst á, at vit skulu eiga heldur at taka hesa loysnina enn at fara til Haag við málinum.